

DZIENNIK LWOWSKI

Organ demokratyczny.

Przedpłata w miejscu wynosi: miesięcznie 1 złr. — Z przesyłką pocztową: rocznie 16 złr.,
czwarteletnio 4 złr. — cent.; miesięcznie 1 złr. 35 ct.

Dla wychodźców we Francji ustaliliśmy cenę prenumeraty na 15 franków kwartalnie.

Redakcja i administracja pod l. 29/30 przy placu katedralnym w domu p. S. a. r. a. b. o.
Za ogłoszenia od wiersza drobnego druku 4 cent.
Reklamacje nieopieczętowane wolne są od opłaty.
Wychodzi codziennie o godzinie 8mej rano. — Numer pojedynczy kosztuje 4 centy.

Nr. 288

Środa dnia 17. listopada 1869. — Salomei P. (rym.) — Halaktyona (grec.)

Rok III.

Lwów dnia 16. listopada.

Kłopoty ministerstwa. — Rada państwa. — Wybory paryskie.

Po uchwaleniu konstytucji grudniowej, uwięziła niemiecka większość rady państwa, wieńcem laurowym skron przedlitawskiego ministerstwa, wstawiając w siebie i w swoich administratorów iż dobrze się zasłużyli tej połowie państwa. Ci panowie zaspokoiwszy prowincje nad Anizą i zawarowawszy interesa niemieckie, mniemali w swej prostoduszności iż oklask Wiednia jest oklaskiem całej rzeszy narodów austriackich. O Czechów mało co dbał, w przekonaniu iż kasyno niemieckie w Pradze, zdoła utrzymać w ryzach cały naród. Reprezentantów galicyjskich mieli pomiędzy sobą, więc nie obawiali się opozycji polskiej. Delegaci innych krajów koronnych, bądź przez szczupłą liczbę swego zastępu, bądź w skutek nakłaniania się ku centralizmowi, nie budzili najmniejszej obawy u panów ministrów. Położenie rządu było więc na pozór znośne, a to tem bardziej, że kraje korony węgierskiej w silne ujęte dłonie, wzmiaśniały stanowisko państwowe Austrii na zewnątrz. Ostatecznie zaś rząd cislitawski, mając możliwość koncesji w zanadru, mniemał iż w razie zwiększenia się opozycji w jednym z większych krajów koronnych, uspokoi ludność drobnem ustępstwem administracyjnym.

Tak snili pp. Giskra et Herbst, stojąc u steru wyciecnzonego i wewnątrzni niesnaskami osłabionego państwa.

Tymczasem część kraju, o którym zarządcy Cislajtani takie tylko mieli wyobrażenie, jakiego z podręcznika statystycznego i geograficznego nabrac można, kraju, który z swym tytułem jedynie w tym celu był zarejestrowany do wykazu ziem Cislitawji, by rubrykę dochodu w budżecie wypełnił; kraj, o który pp. ministrowie wcale się nie troszczyli i nań jak na wszystkie mniejsze i nie niemieckie prowincje z góry poglądali, nie przypuszczając możliwości opozycji silniejszej; w tym kraju, wyoucha powstanie, tamie szyki ministrom, kompromituje rząd przez nieudolność organów wykonawczych i zniewala interesowane gabinety europejskie, by przynajmniej na chwilę zwrócić oczy na południową Słowiańszczyznę, która stała się dysharmonją w festynie otwarcia kanału Suezkiego, monarchicznie nastrojonym.

Jakim jest przebieg sprawy dalmatyńskiej donosiliśmy kilkakrotnie, rejestrując prócz tego codziennie zdarzenia z teatru wojny. Dziś jednak podnosimy powinowatą sprawę jako następstwo tej walki. Oto Pogranicze wojskowe, ta jedyna z pod konstytucji wyjęta prowincja, to jabłko niezgody między Cis a Translitawją, ten powstaniem pobratymczy szczep — p czynia się domagać reprezentacji własnej i zwolania sejmiku granicznarskiego. Głosy te odbiły się już o ministerstwo, a były kanclerz kroacki Mazurówic, pilnuje tej sprawy, która jest zapowiedzią nowych kłesk dla obecnego ministerstwa. Nie wątpimy bowiem ani na chwilę, że w razie zwolania sejmiku granicznarskiego, reprezentanci Pogranicza wyrzekną się konstytucji grudniowej i jej błogich owoców a zażąda przyłączenia do Kroacji. Tak więc najmniejsze prowincje Austrii absorbują dziś całą uwagę ministerstwa i przyczynią się do upadku tegoż. Z reprezentacją galicyjską udało się ministerstwu rozpocząć pacts i uzyskać zwłokę, Czechów zdołano zmajoryzować, Dalmatyńczy, z którymi gabinet się wcale nie liczył, od razu pomieszali szyki rządu, a Pogranicze, którym nawet konstytucji nie dano, powiększa kłeski ministerstwa.

Po powrocie cesarza ma być zwołana rada państwa; kiedy? to jeszcze nie wiadomo, albowiem ze sprawą dalmatyńską i granicznarską nie chce się zapewne ministerstwo popisywać przed izbami. By zatem uwagę publiczną sprowadzić na inne tory, rozbiegają dzienniki niemieckie treść przyszłej mowy od tronu, która miała być posłana cesarzowi

przez umyślnego kurjera do ap. b. aty. Również wertują dzienniki w tym samym celu, przysłały przedstawienia rządowe, między którymi ma się znajdować reforma ustawy przemysłowej, tudzież projekt procedury karnej i prawa karnego z uwzględnieniem s. dów przysięgłych nawet dla pospolicich zbrodni.

Nie przeczymy, że te reformy są dla nas bardzo pożądane, lecz oraz nie przypisujemy im doniosłości pacyfikatorskiej — my bowiem łącznie ze wszystkimi niezadowolonymi ludami Austrii żądamy radykalnej przemiany ustroju państwowego, ustawa karna nie zaspokoi przeto naszych żądań.

Paryż ma obecnie chwilę wytchnienia; przedwyborcze zgromadzenia ukończyły się i aż do 22. z mocy ustawy zebrań publicznych nie będzie. Kto z urny wyjdzie wyborczej, o tem już dziś powątpiewać nie można: Rochefort jest bohaterem chwili, Ledru-Rollin tudzież; rządowych nie ma kandydatów, więc skrajni odniosą zwycięstwo. Lewica wydała d. 15. b. m. manifest, w którym zapowiada, iż będzie rząd interpelowała w sprawie nielegalnego odroczenia ciała prawodawczego, dalej o niepokoje czerwcowe i rozruchy w Aubin. W manifestie tym oznajmia, iż żądać będzie zniesienia ustawy wojskowej, przywrócenia narodowi prawa wypowiedziania wojny, a ostatecznie zniesienia kancji i stemplów dzienikarskich.

Terażniejsza sesja ciała prawodawczego orzeknie o losach dynastji i cesarstwa. Jeżeli Napoleon zdoła zażegnać burzę przywróceniem praw wydartych narodowi francuskiemu, natenczas wykluczy możliwość Rzeczypospolitej, za którą dziś otwarcie przemawiają. Republikanie silne mają zastępy w Paryżu i na prowincji, lada koncesyjami żądne ze stronnictw nie da się zaspokoić, więc Napoleonowi nie pozostaje nic innego jak ukorzyć się przed wszechwładzstwem ludu, który go wyniosł na tron i ozdobił najpiękniejszą koroną. W przeciwnym bowiem razie powitamy Rzeczpospolitą francuską, która będzie nie bez wpływu na sąsiadów zarenskich, zapirenejskich i zaalpejskich.

Korespondencje Dziennika lwowskiego.

Petersburg 10. listopada.

Ostatnia poczta nadeszła z Syberji przynosi nam wiadomości o dwóch wypadkach pomieszenia zmysłów, którem dotknięci zostali dwaj czynownicy moskiewscy: zabajkałski wicegubernator Mordwinów w przystępie takiego ataku odebrał sobie życie przez powieszenie, i jakutski gubernator Bodisko, nie poszedł jeszcze wprawdzie za przykładem swego kolegi, ale pozostaje w stanie nieprzytomności, bez nadziei wyleczenia.

Szczególniejsza rzecz i zaprawdę tylko w jednej Moskwie praktykować się mogąca, że rząd o wypadku takim, jak ten ostatni z Bodiskiem na przykład, dowiaduje się nie przez swoje organa, ale przez zbieg okoliczności, że skargi wniesionej przez jednego kupca jakutskiego, na którego gubernator w przystępie pomieszenia zmysłów wydał ni zdani z owad wyrok chłosty i wyrok wykonano. Warjat piastuje urząd gubernatora przez parę miesięcy, wydaje wyroki, katusze niewinnych, a rząd nie wie o tem i dopiero po nadejściu skarg wysłał o przedź komisarza do objęcia rządów kraju jakuckiego. To szczęście, że Bodisko w przystępie warjacji skazywał tylko mieszkańców Jakutsk na chłostę, lecz gdyby też na przykład podobalo się panu gubernatorowi w podobnym stanie wydać wyrok na powieszenie z pół seciny czynowników moskiewskich, ciekawi byśmy byli, czy panowie czynownicy byliby tak skorzy do wypełnienia wyroku na sobie, jak byli racyami do wypełnienia rozkazów warjata względem uszczywych i spokojnych kupców jakuckich? Kto zna tajemnicę biurokracji moskiewskiej, łatwo potrafi sobie

wytłumaczyć, dla czego generał-gubernator nie dowiedział się o tem wypadku pierwej, i nie poczynił kroków celem usunięcia warjata z urzędu. Oto panom czynownikom gubernatorskim było z tem bardzo dobrze, bo pod pokrywką gubernatorskiego podpisu gospodarowali w gubernji jak im było wygodniej, a gdy nadużycia przybrały zbyt wielkie rozmiary, dobrze jest teraz złożyć całą winę na karb nieprzytomności gubernatora. Wypadków takich jak z kupcami jakutskimi naliczyć można w Moskwie tysiące, choć wypadki te wydarzyły się pod bezpośrednim nadzorem gubernatorów zupełnie zdrowych na umyśle. Ilez to razy bogaci kupcy w Moskwie gdy nie chcą być powolni czynownikom w opłacaniu kontrybucji, nakładają plecy, wolnością i całym milionowym mieniem, jak to niedawno miało miejsce z Ploticynem w Morszańsku. Fakt pozostanie faktem, że pierwsze wskazówki o skarbach Ploticyna wyszły od policmajstra, któremu Ploticyn nie chciał zapłacić tyle, ile on żądał od niego.

Z Odessy, gdzie przed pół rokiem dopiero wprowadzono sądy przysięgłych, donoszą nam o kilku wypadkach pociągania do odpowiedzialności obrońców, za zbyt bezwzględne wyrażenia w obec sądu, o samychże sądach i obywatelskich urzędzeniach w Rosji. Sądy przysięgłych z postępem czasu choć nader powoli wprowadza rząd w życie. Nie we wszystkich jednak gubernjach wewnętrznych moskiewskich istnieją one jeszcze, a o gubernjach tak zwanych północno-zachodnich i południowo-zachodnich ani mowy być nie może. Przedź sądy przysięgłych zaprowadzone zostaną na Kaukazie i w Syberji, aniżeli w Zabranych krajach i w Królestwie Polskiem, a jeżeli już konieczne do tego przyjsć kiedyś będzie musiało, to niezawodnie zarządy tych krajów postarają się rzecz tak nakierować, że czynownicy, odstawni soldaci i Moskale będą mogli jedynie być sędziami. Ze na tej procedurze nie lepiej wyjdziemy w Polsce i Zabranych prowincjach, jak wychodzimy dzisiaj pod sądami wojennych naczelników, czastnych i stanowych przystawów, o tem wątpić nie można.

Kradzieże — rubryka zawsze otwarta w korespondencjach z Moskwy, i tą razą nie pozostanie opróżniona. Nie ma tu mowy o pospolicich kradzieżach, bo i gdzie by tu szukać zakątków na tym Bożym świecie, żeby ręka przywłaszczytela cudzego mienia nie była czynną — ale ile razy mówi się o kradzieżach w Moskwie, rozumieć przez to należy kradzieże wielkie, kradzieże publiczne, dokonywane przez samychże stróżów mienia i bezpieczeństwa publicznego, a na takich tu nigdy nie zbywa. I oto w tych dniach z ekspedycji gazet pocztamtu tutejszego, znikły wszystkie sznurkowe księgi, w których były uwidocznione pobory za prenumeraty gazet, po większej części zagranicznych. Jeżeli się zważy, że wszystkie dzienniki przesyłane pocztą wedle systemu praktykowanego w Moskwie, prenumerują się tylko na pocztach, a przez petersburską ekspedycję gazet przechodzą największe sumy prenumeracyjne, możemy sobie wyobrazić, jak wielka musiała być popełniona defraudacja, że aż potrzeba było defraudantom usunąć wszystkie księgi sznurkowe. Śledztwo rozpoczęte wykryło na razie wielkie nadużycia w przesyłaniu pocztą dzienników zagranicznych, co wykryje jeszcze w dalszym ciągu swego trwania, nie omieszkam wam donieść.

Drugi wypadek publicznej kradzieży wydarzył się w Kutajskiej gubernji; tam sędzia pokoju Aleksander Pietrowicz Bobrownikow, ze znacznymi sumami prywatnych i rządowych pieniędzy, będących pod jego kluczem depozytowym, znikł bez śladu i gdzie żyje sobie w pokoju. Pan sędzia uregulował się ze swoimi interesami wyjechał jeszcze 19. sierpnia najspokojniej, i przez dwa miesiące nikt się nie troszczył, że nie było pana sędziego, dziś dopiero po dwóch miesiącach przyszło na myśl panu gubernatorowi, że p. sędzia mógł ukraść depozyta, i nie myśli o powrocie, dalejże

SOŁOWJÓWKA

POWIEŚĆ

napisana przez

P. STACHURSKIEGO.

Nie ustającym w walce!

Ku czci i pamięci męczenników za swobodę ludu

(Ciąg dalszy.)

— Nie! zostań tu Kłymie. Pilnuj ją i jego, ażeby nie zszobowolili! Ja przyprowadzę Tarasa.

— Didu! — porwał starego za rękę Dubyna. — Didu!... I nie dokonczył, pełnemi łez oczyma spojrzawszy na Oksane. — Idźcie... — dodał ciszej, siadając przy łożu chorej.

— Chodź stary! rozważysz nieco tuhe... Nad Dniepr mnie podprowadź.

Ochrym w milczeniu poszedł za Łyszczukiem; a gdy znaleźli się na podwórzu:

— Ciężko mi bracie! — rzekł westchnawszy. — Ciężko, bo nie uratuję duszy — lacha wpuściłem do chaty... — Zapomnij o nim!

— Ona nie zapomni i Bóg pamiętać będzie! — Dałem mu święcony... Dałem... — i zadrżał. — On wie o skar-

bie! — krzyknął, dziko spojrzawszy w oko. — Lach zna naszą tajemnicę... Z serca mu ją wydrę! — zawołał — z krwią wyczę! Chodźmy! Dom, Oksane, wszystko rzuce! bo tu o Ukrainę, tu o naszą przyszłość chodzi! Zadrławie lacha... Chodźmy!

Łyszczuk bardziej jeszcze soseniał.

— Dalej zaszło, aniżeli myślał... — rzekł do Ochryma. — Terazze mi przedź pomówić z Tarasem! On da radę, on nauczy... Ty zaś zostań! Pilnuj Oksany, a czas do czasu zaglądaj do jar u... Wróć jutro i poradzimy: co robić? A jeśli ten laszek tu wrócił...

— Zabiję go! — z ogniem zawołał Ochrym.

— Bądź zdów, stary! Jutro powrócę i poradzimy...

Ochrym stał jeszcze chwilę nad Dnieprem, aż łódź Łyszczuka daleko odbiła od brzegu. Westchnął i wrócił do chaty.

— Dokąd oni poszli? — pytała chora Dubynę, gdy sami zostali w świetlicy; a musiała wyjściu wielką przypisywać wagę, gdy pomimo osłabienia wpeł podniosła się z postłania. — Dokąd oni poszli? — szepnęła raz drugi.

— Po babę z ziołami, by cię leczyć — odpowiedział Dubyna.

— Mnie nic nie potrzeba — szepnęła chora, opadając na postanie — tylko Wasyla. Ja umrę bez niego!... Ziół mi nie potrzeba... Gdzie on?

— Odplynał z matką — szepnęła Dubyna, cicho westchnawszy.

— Nie prawda! Wyście go utopili w Dnieprze! Zgubiliście mnie młodą...

— Ty sama gubisz siebie dziewczyno! — Lacha pokochałaś, Oksano!

— Alboż złych kochać można? koczacie! A ja go kocham! Kocham!...

— Zabili go... w chłodną rzucili rzekę... — mówiła smutnie ze łzami. — Kto go tam utuli, przyhołubi?... Wasylu! — i na chwilę oprzytomniawszy, znów majacząc zaczęła. Dubyna zwiesił głowę na piersi, i dumał.

Ciężkie to dумы!

Gdy z koni tabunem uganiał po stepie; gdy przed towarzystwem łamał podkowy i młode wyrwał dęby — nie myślał o sercu! i było mu z tem tak dobrze, tak spokojnie!... Dziś... jakaś siła łańcuchem przykuła go do widoku twarzy dziewczęcej... Nie z żelaza kute więzy, a od stali mnićsze!... Zerwać je usiłuje — a jęknie tylko, sercem targnięty i — patrzy znowu w twarz dziewczęcą, w jej spojrzenie dziwne, które jej duszę odbija... Duma koczak... A dумы jego ciężkie!

Może mu się szczęście należało?... Może serce miało odpowiedzieć sercu i dać — niebo? A tu na drodze stanął... zabrał to serce — kto? Lach!...

— Gorzko, gorzko pomysleć!...

W tej chwili Ochrym wszedł do chaty i przerwał dumanie parobka.

— Jakże jej? — zapytał.

*) Nie oszalał.

więc do rewizji przy której pokazało się, że domysł gubernatora był słuszny, tylko to szkoda, że późno trochę przyszedł do głosy gubernatorskiej.

Car ma się lepiej, za to caryca jest mocno chora. Car w tych dniach przyjmował pana Kertina, nadwyznaczającego posła i pełnomocnego ministra Stanów Zjednoczonych Ameryki. Pan Kertin miał przy tej sposobności do cara mowę, którą z niezwykłą ostentacją podają dzienniki moskiewskie, jak nie mniej i to, co car odpowiedział na mowę p. Kertina. Nie zbywało tam na wzajemnych oświadczeniach, tak z jednej strony wysokiego szacunku dla cara i uczuć przyjaźni dla reprezentanta Amerykian, jak z drugiej strony na podobnych oświadczeniach przyjaźni carskiej dla wielkich i wolnych Stanów Zjednoczonych Ameryki i ich prezydenta.

Potapow przybył do Petersburga z nowymi projektami reform dla Litwy, nie tyle pod względem administracyjno-politycznym, ile pod względem religijnym i społecznym. Reforma religijna polega jak wam już zapewne wiadomo na wprowadzeniu języka moskiewskiego do kościoła katolickiego, za czym naturalnie ma pójść prawosławie, reforma społeczna ma na celu rozszerzenie praw i przywilejów dla ludności starozakonnej. Powolnych narzędzi dla reformy religijnej, w księgach katolickich na Żmudzi i Litwie Moskwa nie znajduje tak wiele, lubo na to nie potrzeba jak jednego lub dwóch wyrzutków, którzyby dokonali tłumaczeń ksiąg kościelnych, a innych znów kilku wyrzutków, którzyby wprowadzili dobrowolnie do kościoła język moskiewski. Fakt spełniony, prośba oficjalnie przez kilku najmytów zanesiona, a jutro we wszystkich kościołach zaintonują po moskiewsku hymny, psalmy — dopiero co zakazywane rożance, a nawet Boże coś Polskę, gdyby chodziło o to komu konieczne.

Reforma społeczna na Litwie ma iść w parze z reformą religijną. Moskale widzą, że zrusyfikowanie i sprawosławienie Litwy, nie pójdzie tak gładko jak na Rusi. Lud litewski a szczególnie Żmudzin, nie pozwoli sobie tak łatwo wydrzeć mowy ojczystej i religii swych ojców, jak temu ulegnie Rusin. Mimo wszelkich deklamacji moskiewskich, lud litewski bynajmniej nie poczuwa się do wspólności rodu z Moskałem i swoje rodzinne bory litewskie, uważa za kraj odwiecznie litewski a nie moskiewski.

Nawracanie na prawosławie za pomocą wódki a potem nahajki, skompromitowało już rząd i pomogło się niepraktycznym, musiano przeto uciec się do powolniejszego wprowadzenia ale pewniejszego środka, stopniowego zmoskiewienia narodu tam, gdzie go jedynie moskwić można, to jest w kościele, szkole i urzędzie.

Te wszystkie jednak środki, po bliższym przypatrzeniu się na miejscu przekonywają Moskale, że nie doprowadzają ich do celu, mają się też coraz nowych, aby bądź co bądź Litwę ostatecznie zmoskwić. Gdy dotychczasowe eksperymenty pokazały się zawodnymi zdaje się im teraz, że element żydowski posłuży im za ów najdzielniejszy czynnik do zmoskiewienia kraju. Z niepojętą u Moskale względnością dla żydów, poczęto się też w ostatnich czasach, zajmować losem społeczeństwa żydowskiego na Litwie. Przy kancelarji osobistej naczelnika kraju, ustanowiono oddzielny komitet złożony z deputowanych gmin żydowskich, który ma się zająć polepszeniem bytu starozakonnych, a w istocie dziś zajmuje się kwestją jak najrychlejszego zmoskaleńcia żydów i wytworzenia zastępu oddanych i do wszystkiego użyć się dających szpiegów i najemników różnego rodzaju, dla propagowania między ludem schizmy i moskiewszczyzny. Jeżeli się weźmie na uwagę, że żydostwo osiadłe w biednych miejscach litewskich, stanowi dość liczny zastęp ludności miejskiej, w ciągłych stosunkach handlowych z ludem wiejskim pozostającej, trudno odmówić pomysłowi moskiewskiemu praktyczności, a mniemamy jednakże, że miłość swojskości i przywiązanie do ojczystych tradycji, zwyczajów i obyczajów w ludzie litewskim, okaże się wyższą nad wszelkie szatańskie pomysły Potapowa i szajki kozackich cywilizatorów, zdolnych do szerszenia oświaty nad Amur-Darją lub Terekem ale nie nad Niemnem lub Wisłą.

Wiadomości polityczne.

Austria i Węgry. Z dzienników wiedeńskich przemawiających za przeprowadzeniem w radzie państwa reformy wyborczej, nowa *Presse*, najsilniej w tym duchu argumentuje. Nie tak stara *Presse*, która chce aby nad tą kwestją zastanowiło się po za parlamentem koło posłów. Piętnuje ona silnie słowy taktykę wiernokonstytucyjnych, co to przed całą Europą skompromitowali dzisiejszy system wyborczy i reprezentacyjny Austrii nim uzyskali pewność, że reforma podobna da się przeprowadzić; ostrzeżenie przed podobnymi półśrodkami jak śluby cywilne i twierdzi, że nie dość jest zamieścić w

dzienniku, praw nową ustawę wyborczą, lecz trzeba obmyśleć sposoby jak te ustawy w życie wprowadzić. Ten sam dziennik podaje dalej daty statystyczne, dotyczące zapatrywania się pojedynczych sejmów na ministerjalny projekt do reformy wyborczej. Projekt ten daje się streścić w następujących 5 pytaniami, na które sejmy miały odpowiedzieć: 1) Czy w ogóle wybory bezpośrednie zaprowadzić należy, 2) czy wybory z grup mają być zatrzymane, 3) czy czas funkcjonowania zmienić należy, 4) czy zachodzi potrzeba zwiększenia posłów, 5) czy sejmy zręczyć się zechcą, swego prawa wybierania do rady państwa. Na pierwsze zapytanie odpowiedziało 9 sejmów twierdząco (czeski, morawski, szląski, niższy i wyższy-austrjacki, salburgski, vorarlberski, styryjski i karyntyjski.) Na drugie pytanie 11 sejmów oświadczyło się przeciw bezpośredniemu wyborom z grup, 6 zaś za (czeski, morawski, szląski, salburgski, vorarlberski i niższy-austrjacki.) Na trzecie pytanie oświadczyło się 10 sejmów za 6letniem, 6 sejmów (szląski, niższy i wyższy-austrjacki, salburgski, vorarlberski i styryjski) za 4letniem, a jeden sejm (karyntyjski) oświadczył się za 3letniem trwaniem mandatu. Na czwarte pytanie 6 sejmów oddało głos za bezwarunkowym podwojeniem liczby posłów (czeski, morawski, szląski, niższy-austrjacki, salburgski i vorarlberski,) sejm styryjski i wyższy-austrjacki żądają powiększenia liczby posłów tak, aby na 50.000 mieszkańców 1 poseł przypadł; inne sejmy możeby się także na tę zmianę zgodziły. Na piąte pytanie 8 sejmów całem zachowaniem się swoim stanowczo dowiodły, że wybory do rady państwa, uważają za prawo zgodne z konstytucją, 4 sejmy punkt ten w rezolucjach swych milczeniem pominięły, a ani jeden sejm nie wyraził się przeciw takiemu zapatrywaniu.

Z pola walki nie odebraliśmy żadnych świeżych wiadomości, a te jakie nas dochodzą ograniczają się na rekapitulowaniu minionych a podanych już przez nas faktów. Jedyną nowością jaka nas dochodzi, jest projektowane zamianowanie na pełnomocnego komisarza Dalmacji, znanego tam i wiele popularnego jen Mamuli.

Osten zapewnia, że w Bułgarii w okolicy Bessardzika i Prawydy pojawiły się powstanie oddziały. Jeden z nich miał nawet w dzień napaść na Szumle, w skutek czego panował dokoła popłoch paniczny. (Wiadomość powyższą podajemy z zastrzeżeniem, *Osten* bowiem dość często w swych wiadomościach mija się z prawdą.)

Francja. Na pełnomocnym zgromadzeniu, odbytem dnia 12. b. m. na la Chapelle potwierdził Rochefort, że Ledru-Rollin odmowną dał odpowiedź osobom, zapraszającym go do Paryża; przybędzie tylko wtedy, gdy go wybiorą; Carnot przyjął kandydaturę w I szym cyrkule, gdzie zarazem i Rochefort kandyduje. W chwili rozpoczęcia się z miejsca wyborczego urządzono demonstrację przeciw Rochefortowi, przyczem kilka osób aresztowano. Spokój jednak nie został zakłócony. Jeden z dzienników paryskich, będący w stosunkach z nuncjaturą papieską, zaprzecza podanej wiadomości, jakoby dwór rzymski na wieść o niebezpiecznym stanie Wiktora Emanuela wezwał gabinet tuieryjski potrzebne poczynić przygotowania, celem wzmocnienia załogi okupacyjnej w państwie papieskiem. Wygodnie coś podobnego prawić owemu dziennikowi w chwili, gdy król ma się lepiej, i nie zachodzi już więcej obawa zmiany horyzontu politycznego, co by z pewnością miało miejsce, gdyby król był uległ chorobie.

Nowiny z kraju i zagranicy.

* Wczoraj dopiero utyskiwaliśmy nad złym stanem dróg; dziś otrzymujemy nowe skargi w tym mierze. Droga przez Wulkę na Kulparków przed rogatką równą się przepaści; mający fabrykę w Kulparkowie opłaca kopytkowego rocznie za użycie tej drogi 600 do 700 złr. i od 3 lat uprasza magistrat o naprawę jej. Mimo tego musi on omijać gościnnie i polami objeżdżać, żeby się dostać do rogatki. Wprawdzie przed 5 laty w budżecie wyznaczono 2000 złr. na tę drogę, śnać jednak, że musi być brak kamienia lub gruzów z cegiel? ale czy by nie można użyć chróstu z lasów miejskich, by się dostać do rogatki albo może urząd budowniczy zdołał się na jaki praktyczniejszy sposób komunikacji między miastem i Kulparkowem? Dość że coś uczynić należy i to jak najrychlej — bo taki stan nieodpowiada potrzebom ludności.

* Stagnacja w handlu coraz się wzmaga, wczoraj zamknięto jeden z żydowskich handłów sukiennych (upadłość wynosi 150000 złr. a dziś mówią o nowym bankructwie, dotyczącym handel korzenny.

* W dopełnieniu wczorajszego doniesienia o wypadku na kolei czerniowieckiej, podajemy bliższe szczegóły zaczerpnięte z autentycznego źródła.

Pociąg osobowy Nr. 3., który przedwczoraj t. j. 14. o 11. godzinie wieczorem odszedł ze Lwowa ku Czerniowcom, wykoleił

się między Starem-Siołem a Wybranówką na odległości dwóch strażnic od tejże stacji.

Lokomotywa wyskoczywszy z szyn poszła jeszcze o jakich 15. sążni naprzód, bokiem nie wysokiego nasypu i zarywszy się przednimi kołami w rozmokniętą ziemię, przewaliła się zupełnie na bok lewy, skutkiem czego ustał oczywiście wszelki ruch. Za lokomotywą wyszedł też cały pociąg z ośmiu wagonów złożony z szyn, pierwsze trzy za maszyną idące wagony pakunkowy i konduktorski, zostały podruzgotane, a reszta osobowych wagonów odniosła mniejsze lub większe uszkodzenia.

Prawdziwie szczęśliwym trafem jakoś nikt z osób przy pociągu będących najmniejszego szwanku nie poniósł, oprócz nie-szczęśliwego posługacza, pełniącego służbę przy pierwszym hamulcu, który przyduszony między krawędź kociołka i przechylający się tył tendra, skonał w pół godziny po nieszczęśliwym wypadku. Szczególnie szczęście sprzyjało maszyniście i dwom jego palaczom, którzy najciężniej pierwsi mogli byli paść ofiarą, a wydobyli się bez draśnięcia z pod gruzów maszyny i wozów. C. k. konduktor pocztowy jakkolwiek znajdował się w wagonie mocno potłuczonym, wyszedł zdrów, bez najmniejszych skażeń nie wypierającej nawet fajki z ust, jak go wydobywano z pościeli papierowej utworzonej z masy listów porzyspypanych.

Przyczyną nieszczęsnego zdarzenia było pęknięcie szyny, które z razu niezauważone i niedostrzeżone pod nawalem śniegów, nie wytrzymało nacisku kół lokomotywy, wyrwającej już cały kawał szyny.

Obecny przy pociągu dyrektor ruchu, p. Gintl, przywołał natychmiast pomoc potrzebną ze Lwowa i ze Stanisławowa, a w godzinę przybyły też dwa pociągi pomocnicze z inżynierami, robotnikami i narzędziami, dla uprzątnienia zatarasowanej drogi, którą to pracę załatwiono do godz. 3. po południu, tak że pociąg wczorajszy z Czerniowiec przybył o godzinie 5ej regularnie i bez przeszkód. Pasażerowie dwóch pociągów porannych musieli przesiadać się w wagony po drugiej stronie przeszkody przygotowane.

* *Horodenka* 14. listopada. Przejeżdżając przez sąsiednią wieś, wstrzymałem się chwilowo, usłyszawszy ogromny krzyk na folwarku około którego droga prowadzi. Właściciel tamtejszy obiecywał ekonomowi swemu 25 kijów, jeżeli z obecnej wsi niesprowadzi 60ciu ludzi do kopania kartofli. Biedny ekonom tłumaczył się jak mógł i umiał i widziałem tylko jak wyleciał i popędził na białej szkapie.

Smutny jest u nas bardzo stosunek oficjalistów prywatnych, jeżeli jak to się dosyć często zdarza znosić muszą podobne obelgi.

Niedziwie się biednemu ekonomowi, jeżeli ma żonę i dzieci musi wiele znieść, aby na zimę niezostał bez obowiązku, ale nie mogą pojąć młodego właściciela, znanego dawniej z uprzejmości i wykształcenia, aby się tyle zapomniał i tak znieważał swego oficjalistę, licząc na to, iż tenże przez wzgląd na swe dzieci, jest zmuszony połknąć tak gorzką pigułkę.

* Z Warszawy. U nas już narzekają na zimno, gdy w środkowej Europie daleko wcześniej pokazały się śniegi i mrozy nawet, jako zapowiednie ostrzejsze zimy; tak, w ostatnich dniach października, okolice gorzyskiej nad Renem nawidziały śniegi i mrozy przy silnym wietrze, a Monachjum w dniu Wszystkich świętych miało całkiem zimową fizjonomję. Toż samo działo się w krajach niżej jeszcze na południu leżących Karyntja, Styria i Kraina zasypane zostały obfitym śniegiem, tak, że druty telegraficzne poprzerywały się gdzie niegdzie, a pociągi kolei żelaznej musiały się zatrzymać nie dochodząc do Trjestu. W Paryżu także, wcześniej nawet niż w Monachjum, spadł śnieg choć nikły, a nazajutrz mieszkańcy modnej stolicy drżeli na trzostopniowym mrozie. Tak więc aura zimowa jeszcze jest łaskawszą na nas niż na innych w tym roku.

Wiadomo już czytelnikom, że trupa dramatyczna p. Ratajewicza, bawiła w Kielcach, z kąp do dani pięćdziesięciu przedstawień wyjechała do Lublina. Trzeba wyznać, że obecnie, tak zwane prowincjonalne trupy u nas, rozwinęły się znacznio i podniosły w artystycznym znaczeniu. — Kilka z nich nawet jak pp. Trapszy, Ratajewicza, Carmantrart'a itd., odznaczają się niepowodzią wartością personelu i bogactwem zasobów kostjumowych.

W dniu onegdajszym, o godzinie 3½ zrana na 36. wiorście od Warszawy, na drodze żelaznej petersbursko-warszawskiej, pociąg pasażerski spotkał się z pociągiem towarowym, stojącym z powodu zepsucia maszyny na drodze, skutkiem czego trzy wagony towarowe zupełnie zostały rozbite, a maszyna pociągu pasażerskiego popsuła się. Z pasażerów jedna tylko osoba uległa stłuczeniu głowy.

* W Kujawach w okolicy Nowej wsi dwóch braci nazwiskiem Fandri zastrzelilo się własnoręcznie. Byli to zawołani złodzieje i rabusie, na których dawno czyhano, a ostatecznie tak ich osaczono, że uciec nie mogli; a że poddać się nie chcieli, zakończyli życie samobójstwem.

— Śpi! — odpowiedział Dubyna. — Usnęła przed chwilą.
— To dobrze — rzekł dziad, siadając na osłonie. — Posłuchaj mnie molożcze — zaczął po chwili, a drżał na całym ciecie. — Jutro, dziś jeszcze może... przyjdzie tu — wróg swobody kozactwa! Zechce on... zabrać zechce skarb... Cicho!... Skarb Ukrainy, za który wiele krwi przelano — dobrej krwi! i więcej przeleje się jej jeszcze!... Wie o nim i zabrać go zechce... Ale on zginie?! — Przy tych słowach groźnie iskrzącymi się oczyma spojrzął na parobka.

— Zginie! — powtórzył, silnie wstrząsając jego ramieniem.
Dubyna obojętnie spojrzął na dziada.

— Nie rozumię was — rzekł po chwili. — A ciszej mówcie, bo Oksana się przebudzi!

— Teraz mi nie do niej! — gorączkowo zawołał dziad. — Jest tu rzecz ważniejsza! — Czy pomożesz mi zabić wroga, gdybym sam mu nie podołał?

— Kto jest tym wrogiem? — zapytał kozak, nie odpowiadając na pytanie.

Brwi Ochrymy zmarszczyły się groźnie.

— Pomożesz mi? — pytał ostro.

— To Wasyl?... Didu! bronieć go będę — on żyć musi!

Ochrym skoczył, jakby ukąszonej przez żmiję.

— Bronieć go będziesz? — wykrzyknął. — Ha! niebo i piekło! urągają mej starości! On umrze!... m usi umrzeć!

— Będzie żył! — stanowczo odpowiedział Dubyna.
— Nie drażń mnie! Nie drażń lwa, który ma jeszcze dość siły!... Wie o skarbie — wie o wszystkim... Zginie!

— Wasyl! — jęknęła w tej chwili Oksana.
Dubyna porwał dziada za rękę.

— Musi żyć, bo ona umrze! Słyszales?

Ochrym ryknął z bólu i twarz zasłoniwszy rękami, wybiegł z chaty.

— Zgubiłem duszę! zgubiłem wszystko! — wołał. — Skarb zabiorą lachy — wszystko zabiorą! Przeklęty! prze klęty!...

Jęcząc tak, dowlóknął się do Chłodnego jaru.
Cisza panowała na stepie. Żywego ducha nigdzie!

— Może się Bóg zlituje! może skarb ustrzeże — myślał dziad, usiadłszy nad jarem. — Psem mi się tu położyć na kamieniach i z życiem oddać krwawo zdobyte skarby! — Hej pokarał mnie *Hospod*, pokarał!... A czuła dusza wroga... Otumaniał *nehdyjnyj*! kara na niego i prawnuki! — Czemu ja żmiję nie rozdeptałem, gdy na pierś mi pełza! Czemu ja w sztuki nie porwał?... Teraz cierpi! pokutuj! swój grzech stary! — Maksymie, Gonto!... O, nie klnijcie mnie biednego!

Stary grzesznik nie pomyślał bodaj przez cwilę, że ten, którego synem swym nazwał złym być nie może, że występny być nie zdoła! Nie pomyślał o tem!...

Nie raz, nie dwa razy zagładał Ochrym do Chłodnego jaru. Ze snu zrywał się i biegł trwożny: czy skarbu nie zabierają lachy?... Tak przeszły dwa dni, aż do powrotu

Łyszczuka... Oksana jednak leżała bez przytomności, co chwila wołając — Wasyl!...

Łyszczuk wrócił bez znachora.

— Nie masz Tarasa — rzekł na wstępie. — Popłół się gdzieś w daleką drogę... Ale gdy wróci, przyjdzie tu natychmiast, bo nakazywałam. Tymczasem od ta baba (stara czarownica, z którą przyszedł, skłoniła się nisko) niech radzi dziewczynie... Spotkałem ją na drodze... Mówi, że zna się na słabościach. — Zabieraj się do dzieła, babo! a dobrze — bo licha mozesz pożałować! — Co jej jest takiego?

— Uroki! uroki *bat'ku*! Zapalę przedziwo, powiem zaklęte słowa — przejdzie, jak ręką odjął! Dajcie no miski i ognia, a sami wyjdźcie z chaty.

Starzy spojrzeli na siebie; ale oba nie wolni od wiary w skuteczność babskich naszeptów — dali babie czego żądała i wyszli z chaty.

Dubyna opierał się, by w chacie pozostać; lecz pociągnięty przez Łyszczuka, wyszedł także, podejrzliwie rzucając spojrzanie na babę, która wnet zabrała się do dzieła.

Przebudzona głośniejszym drzwiami stuknięciem, Oksana otworzyła powieki, a ujrzawszy obcą jej postać kobiety: — Kto tu? — zapytała z trwogą. — Czego chcecie ode mnie? — i lekliwie odsunęła się od czarownicy.

* W Petersburgu odbędzie się w przyszłym roku słowiańska etnograficzna wystawa, na wódr urządzonej przed dwoma laty w Moskwie. Na tej wystawie mają być wyłączone przedmioty inorodne — niesłowiańskie.

* Szczególny wypadek śmierci. W Berwaldzie górnym w pow. wadowickim d. 8. b. m. około godziny 6 1/2 wieczorem zawałił się skutkiem silnego wiatru mur szczytowy karczmy dworskiej, której dach poprzedniego dnia był zgorzał. Gruzy przebiwszy powalę izby szynkowej zasypały 9 ludzi. Karczmarz z żoną, oraz kilka innych osób, które wracając z Wadowic z jarmarku, wstąpiły do karczmy i siedziały na ławach pod ścianami, ocaleli szczęśliwym trafem.

* Adelina Patti opuszcza na zimę Paryż i udaje się do Petersburga. Dnia 4. b. m. ostatni raz występowała w teatrze „des Italiens“. Cały świat wielki Paryża był na przedstawieniu. Wieczór przyniósł dyrekcyi 18.000 fr.

* *Dziennik Poznański*, z okazji dzieła ks. Jelowieckiego o zmartwychwstańcu, które w tych dniach opuściło prasę — zamieścił w numerze z dnia 7. b. m. panegiryk i dla dziełka i dla jego autora, wysławiający mowomę, patriotyzm i zasługi tego ostatniego.

My zupełnie przeciwnego co do dziełka i autora jesteśmy przekonania, i czujemy się w obowiązku wyrazić nasze zadziwienie jakim sposobem *Dzien. Poz.* mając takuteńskich zasad kapłana pod bokiem w arcybiskupie Ledóchowskim i widząc bardzo jasno, że odrobiny patriotyzmu w nauczaniu i tendencjach jego nie znajdzie, przyszedł do pisania apologii ks. Jałowickiemu.

Jeden i drugi każą nam ziemskiej zapomnieć ojczyzny, a przyzekają niebieską, wołając, abyśmy grzesznymi spiskami drogi sobie do niej nie zamykali. Ojciec Jelowiecki jak w dobrem usposobieniu każe się modlić gorąco, nic tylko się modlić, a Bóg przysła zastępcy serafinów co nam Polskę, tę marną ziemską wywalczą ojczyznę (literalne powtórzenie).

W Paryżu kościół de l'assomption oddany jest dla emigracji polskiej; ojciec Jelowiecki jest jego przełożonym i duchowne wypełnia obrządki. Emigracja z początku w dniu świątecznym lub pamiętkowem tłumnie zbierała się w tym kościółku; miło było stęsknionemu wygnaćowi posłuchać nauki w rodzinnym języku i na swojej melodji, swoją pieśń religijną-patriotyczną zanucić, ale szanowny ojciec zabronieniem pieśni patriotycznych, napadaniem na demokrację, wyklinaniem rewolucji, nazywaniem powstań okazjami do grabieży dla tych co je przygotowali, nakoniec szarpaniem takich jak generał Bem i inne narodowych świętości, tak odstręczył wszystkich od polskiego kościoła, że dziś oprócz kilku dewotek i trochy grabarzy- arystokratów, co udają że w jego niebieską uwierzyli ojczyznę (żeby mieć tłumaczenie swej obojętności dla ziemskiej) nikogo tam spotkać nie można.

Święta nawet narodowe obchodzone są przez wygnańców w kościołach francuskich — za co mszcząc się, swymi stosunkami u arcybiskupa wyraża zabronienie kazania.

Tak więc chociaż ksiądz Jelowiecki jest znanym w emigracji jak słusznemu *Dzien. Poz.* wspomina, to znanym jako plaga, jako apostoł ciemności tak jak cały jego zakon, jak cała ultramontańska, anti-narodowa klika naszego duchowieństwa.

Nie innemi też przekonaniami namaszczone są jego kazania, mowy i nauki wyszłe teraz z druku. Wkrótce podamy czytelnikom szczegółowe ich ocenienie; dziś ogólnie tylko orzekając uważamy je za rzecz zacofaną, wstępną, tchnącą absolutyzmem inkwizycyjnej wiary i nie mogącą pod żadnym względem zaaklimatyzować się w dzisiejszem społeczeństwie.

Przegląd literacko-artystyczny.

* *Młócki* nr. 32. wyszedł i zawiera: Pomywaczka, obrazek z końca XVIII wieku przez J. I. Kraszewskiego, (ciąg dalszy.) — Na górach wiersz Władysława Belzy. — Hunyadi, dramat w 5 aktach przez Adama Belcikowskiego, (ciąg dalszy.) — Listy z Paryża o zachowaniu zdrowia przez dr. Wacława Bartoszewicza, (ciąg dalszy.) — Maurycy Mochnacki (z portretem), przez Karola Widmana. — Dąb, wiersz F. Z. — Zochna hrabianka, powieść przez J. K. Turskiego (ciąg dalszy.) — Fryderyk Chopin szkice przez Gustawa Jelenia, (ciąg dalszy.) — Kronika. — Odezwa zarządu tow. ped. — Muzyka.

* Teatr. O ile przyjemności zrobiła nam p. Linkowska, jako benefisantka doborom pierwszych trzech sztuk, które publiczność bardzo zajęła i z których wyszła by była z teatru z zupełnym zadowoleniem, o tyle mamy pretensję do ulubionej artystki że „Pokoikiem Zuzi“ zepsuła nam humor.

Ale nieodstępujemy od porządku. I tak najpierw musimy powiedzieć, że na piątkowe przedstawienie nadzwyczaj licznie zgromadziła się publiczność, jednych pociągnął afisz, na którym trzy razy były powtórzone te magnusowe wyrazy dla naszej publiczności „po raz pierwszy“, drugich którzy umieją czuć i uznawać pracę i zasługi artystów, pociągnął cel przedstawienia, albowiem takowe było na dochód p. Barbary Linkowskiej tej niezmierniej pracy i bardzo użytecznej scenie naszej artystki.

Komedia I aktowa „Cnota mojej żony“, prócz kilku scen napisanych z wielkim humorem, nieodzianca się ani głębszą myślą, ani nowymi charakterami, sądzimy jednakże, że przy innej obsadzie ról byłaby może zyskała większe powodzenie.

Za to komedia „Taki to one wszystkie“, komedia którąbyśmy raczej nazwali obrazkiem, odegrana z całą prawdą, życiem, zentuzjazmowała prawie całą publiczność.

Do wód w Ems, gdzie dla kuracji bawi księżna moskiewska Czerniłowa zjeżdża szukając swego kochanka, bogata wdowa peruwjanka, którą Paryż, gdzie chwilowo bawiła, trochę tylko wygładził z jej gwałtownego i szorstkiego charakteru, pierwszą osobą jaką napotyka nasza peruwjanka, jest piękna moskiewka, zimna, powolna, ulegająca formom światowym, która z zupełną obojętnością potrafi umrzeć, ale nie może nawet znieść myśli, aby na bal mogła pójść zakatrzona; poznają się i zaprzyjaźniają, lecz wypadkiem peruwjanka wyczytuje w dziennikach, że jej kochanek jest narzeczonym moskiewki, następuje scena spazmów gwałtownych wymówek a w końcu wyzwanie na pojedynek, który nie przychodzi do skutku, nie przed obawą śmierci, lecz przed obawą... skaleczenia — ztąd stracenia piękności; szczęściem nadbiega szczęśliwy kochanek i... upada wchodząc; nasze dwie rywalki w śmiech okropny z którego wyprowadza ich adonis oświadczeniem, że ów upadek był próbą ich serca — i nie żeni się ani z jedną ani z drugą.

Otóż treść tego obrazka z talentem skreślonego, a jeszcze z daleko większym przez p. Linkowską, pannę Rudkiewicz-

czównę i p. Wilkoszewskiego odegranego, którym towarzyszyły bezustannie grzmiące oklaski.

Komedia I aktowa „Grzywny małżeńskie“ również miała powodzenie i sądzimy, że te dwie komedjki długo będą się mogły utrzymać w repertoarze, zdaje nam się jednakże, że „Grzywny małżeńskie“ wiele by zyskały, gdyby rolę p. Sochaczewskiej inna artystka była objęła.

P. Rudkiewicz, pp. Królikowski i Szymański bardzo dobrze pojęli swoje role i tak po scenach jakoteż i w końcu sztuki zostali przywoływani.

Powiedzieliśmy po pierwszym występie p. Sochaczewskiej, że nie chcemy dać naszego zdania i czekamy dalszych wystąpień, otóż starannie badając takowe, zdaje nam się, że p. S. niezaaklimatyzuje się na naszej scenie, ani na bohaterkę ani na amantkę, głos jej raz okropną monotonią i jakimś rodzajem afektacji dochodzącej aż do tklivości.

W niedzielę przedstawiono tragedję J. Słowackiego „Mazepa“.

Wszystkie role były obsadzone przez dawniejszych artystów z wyjątkiem Amelji i Wojowody. Pna German wystąpiła trzeci raz w roli Amelji; ośmielamy się powiedzieć uwagę artystce, że powinna się wystrzegać tego rodzaju p. German niezaprzeczenie ma talent, nawet znakomity talent, ale w przeciwnym Amelji kierunku; Wojowoda p. Baranowski odegrał z wielkim wypracowaniem i starannością.

Kraj rozpoczą, że pani Modrzejewsko-Chłapowska, obiecała uszczęśliwić Lwów corocznym swym przyjazdem, a o Krakowie zapomina. Co do nas wyznajemy, że nas ta wiadomość nie bardzo zelektryzowała, wprawdzie cenimy bardzo talent pani Modrzejewskiej, lecz nigdy w niej niemożliwym się dopatrzyć owego słońca, które tak rozgrzewało Krakowianów... pewną koterję. Widzieliśmy tu ją dwa razy, raz kiedy nie była słońcem za dawnej dyrekcyi, później za teraźniejszej kiedy jej promienie najbardziej palily w Krakowie, i jako nasza publiczność oddając sprawiedliwość jej talentowi, nie była tak silnie wygrzaną ciepłem tego słońca; w teatrze najczęściej było pusto, a i okrzyków wielkich niemożliwym się dosłuchać, w Warszawie wprawdzie krzycza, lecz tam jest p. Muchanów tam jest sztab cały, a jednakże zgadnienie szan. czytelnicy w której roli to słońca największe promienie na publiczność roztacza, w „Ślubach panińskich“ w roli Anieli.

Dziś w teatrze „Zle języki“ dramat w 5 aktach.

* Na korzyść czytelnicy ludowej w Podgrodziu wydał p. M. Dunin Wałowicz krótki opis miasta Rohatyna. Broszurkę tę nabyć można w Krakowie w księgarni p. Fr. X. Pobudkiewicza; jakoteż u p. Emila Maleskiego we Lwowie i Brzeżanach — a w Kolomyi w księgarni p. Zadembkiego.

Ruch Stowarzyszeń.

* Posiedzenia towarzystwa technicznego rozpoczną się w Piątek 19. b. m. i odbywać się będą co piątek w miejskiej sali radnej od 6 1/2 do 8. godziny wieczór.

* Odezwa do kraju. W całym kraju zawiązują się i pomyślnie rozwijają coraz liczniejsze i rozmaite stowarzyszenia, których celem w ostatecznym rezultacie jest dobro kraju. I my, na których w znacznej części polega przyszłe wychowanie i oświata masy narodu, widząc potrzebę, zawiązaliśmy stowarzyszenie bratniej pomocy przed dwoma laty, na wódr młodzieży szkół średnich i wyższych; wychodząc z zasady ile możności własnymi siłami pomagać sobie nawzajem, lecz siły nasze zbyt ograniczone aby instytucja ta, która przy pomyślnym rozwoju zbawienne wydałaby owoce, umozbieniając kształcenie się nauczycieli ludowych, na nich jedynie oparta wnieść by się mogła.

Odzywamy się przeto szanowni ziomkowie z ufnością do waszej wspaniałomyślności i do waszych serc szlachetnych, byście nam swą pomocną rękę raczyli podawać, i dobrowolnymi ofiarami wspierać nas raczyli.

Według art. 6. statutów towarzystwa naszego, członek wspierający płaci najmniej 4 zlr. aw. calorocznie, lub w dwóch ratach półrocznych; według art. 7. dobroczyńcami towarzystwa są ci, którzy na rzecz tegoż wnoszą jednorazowe datki n. p. w pieniądzu, książkach i t. p. Dopelniając włożonego na nas obowiązku, zapraszamy z pełną otuchą wszystkich obywateli i obywatelki kraju na członków wspierających albo dobroczyńców naszego tow., a Bóg nas wesprze, że sownie odplacimy się na polu oświaty ludu. Łaskawe datki choćby najmniejsze, z wdzięcznością przyjmujemy, i upraszamy takowe do wydziału towarzystwa bratniej pomocy słuchaczów kursu pedagogicznego w ratuszu na I szem piętrze przesyłać.

Wydział towarzystwa bratniej pomocy słuchaczów kursu ped. szkół wzorowych obr. gr. i rzym. kat.

Lwów 12. listopada 1869.

Leon Scierański, prezes. — Wład. Zbijewski, kasjer. — Leop. Biega, sekretarz. — Anton Dydalewicz, wydziałowy.

Sprawozdanie. Wysadzona przez wydział towarzystwa bratniej pomocy kursów pedagogicznych we Lwowie komisja do obliczenia funduszy tegoż towarzystwa z końcem roku 1867, po dokładnem zbadaniu stanu tegoż funduszu, przedstawia wydziałowi następujący rezultat:

Wyszczególnienie:

1. Remyant z końcem roku szkolnego 1867/8: Obligacja à 100 zlr., książeczka kasy oszczędności 70 zlr., Gotówką 4 zlr. 68 ct. — W roku 1868 wpłynęły następujące kwoty do kasy tegoż towarzystwa: 1. Za pośrednictwem ks. Barewicza od członków sejmu 95 zlr., kwoty zwroczone przez dłużników 90 zlr. 7 c., rada miejska darowała na rzecz tow. 100 zlr. i dwie obligacje po 100 zlr., od członków honorowych wpłynęło 43 zlr., z przedstawienia teatralnego wpłynęło 77 zlr., wkładki od zwyczajnych członków towarzystwa 33 zł. 30 c., kupony od obligacyj 4 zlr. 88 c. — Ogół dochodu wraz z remanentem 517 zlr. 93 c. i 3 obligacje à 100 zlr.

Z tego wydano w przeciągu roku 1868:

Na pogrzeb członka F. S. 15 zlr., na zakupno i oprawę książek do biblioteki 33 zł. 85 c., na zapomogę bezwrotną dla członków 66 zlr., na zapomogę zwrotną (pożyczkę) rozdano 160 zlr. 90 ct., na sprowadzenie książek i materiału do pisania 1 zlr. 87 ct.

Stan kasy na początku bieżącego roku szkolnego wynosi zatem 210 zlr. 31 ct., a mianowicie książeczka kasy oszczędności na 120 zlr., a oraz gotówką 90 zlr. 31 ct. i 3 obligacje à 100 zlr. wal. aust.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

* Sprawozdanie tygodniowe *Gaz. lwows.* Pierwszy obfity śnieg spadł zeszłej nocy przy temperaturze + 1 R. Skutkiem deszczów drogi się popsuły, zatem i ceny poszły w górę.

Ruch w handlu towarowym był normalny. Rząd rosyjski zaprowadził pewne ułatwienia w manipulacji celnej, mianowicie zniesionym został przepis dołączania dwóch deklaracyi przy przesyłaniu transportów koleją żelazną. Zamiast deklaracyi trzeba będzie dołączyć do każdej przesyłki dwa równobrzmiące listy frachtowe ostemplowane, wystawione przez odsyłającego i podpisane przez urzędnika kolei żelaznej w miejscu oddania. Jeden z tych listów frachtowych odsyła się wraz z transportem na miejsce przeznaczenia, drugi zaś, który zastępuje dawne deklarację, oddaje się do pogranicznego urzędu celnego i opatrzonej pieczęcią urzędową odsyłany bywa do komory celnej, w której odbywa się dalsza manipulacja. W obudwu listach frachtowych należy wyrazić dokładnie, w której komorze celnej ma nastąpić opłata cła, np. w Granicy, Warszawie, Petersburgu.

Handel zbożowy był mało ożywiony i ceny nie poszły w górę, ponieważ na targowicach zagranicznych nie ma popytu. Stan ten potrwa zapewne przez czas dłuższy, ponieważ za granicą mają jeszcze zapasy zboża a dowóz na targowice galicyjskie jest bardzo mały z powodu złych dróg. Koleją lwowsko-czerniowiecką nadeszło z Księstw Naddunajskich około 8000 cetn. kukurydzy. Ponieważ zbior kukurydzy w Księstwach Naddunajskich wypadł w tym roku bardzo pomyślnie, spodziewać się należy, że dowóz tego artykułu potrwa jeszcze czas dłuższy. Na pszenicę jest odbyty głównie do młynów parowych. Gatunki 170 f. płacono po 8 zlr. Na żyto jest odbyty nietylko na konsumcję lecz i do wywozu tak we wschodnich jak i zachodnich powiatach. Loco Lwów płacono żyto 160 f. 4.90 do 5 zlr. Jęczmień zakupowano do browarów i płacono korzec 142 f. 4.30 do 50 c. Owies kupowano tylko w małych partjach korzec wagi 100 f. po 2.80.

Na targowicach zamiejscowych były ceny następujące: Bohnia: pszenica 170 f. 9 zlr. do 9.50, żyto 160 f. 5.40 do 80, jęczmień 140 f. 5 zlr. do 5.20, owies 100 f. 2.80 do 3 zlr. Ceny spadają, handel nieożywiony. Tarnów: pszenica 170 f. 8.80 do 9 zlr., jęczmień 142 f. 5 zlr. do 5.30, żyto 160 f. 5.75 do 95, owies 100 f. 3.20. Z powodu złych dróg dowóz mały. Deblca: pszenica 170 f. 9.20, żyto 160 f. 5.80, jęczmień 139 f. 4.80, owies 100 f. 3 zlr. Pszenica i żyto trzymają się w cenie, na jęczmień i owies nie ma popytu. Rzeszów: groch 204 f. celnych 6 zlr., wyka 204 f. 5.50, nasienia konicy 204 f. celnych 45 zlr., rzepak 170 f. 14 zlr., pszenica 170 f. 9 zlr., żyto 160 f. 5.50, jęczmień 140 f. 4.80, owies 100 f. 2.75. Dowóz mały, handel nieożywiony. Na pszenicę odbyty do młynów. Jarosław: pszenica 170 f. 9 zlr., żyto 160 f. 5.50, jęczmień 138 f. 4.40, owies 100 f. 2.80. Na żyto odbyty znaczny zwłascza do pogranicznych młynów pruskich. Złoczów: pszenica 170 f. 8 zlr., żyto 160 f. 4.50, jęczmień 140 f. 4.30, owies 100 f. 2.80, hreczka korzec 4.30. Dowóz mały, popyt bardzo słaby.

Bydła rzeźnego i opasowego nadeszło w tygodniu ubiegłym 450 sztuk i zostały posłane do Lipska i Florisdorfu. Z tutejszej targowicy oddano na kolej 180 wołów.

* Z powodu, że księgosusz w zakładzie kontumacyjnym w Podwołażkach wybuchł, zabroniono dalszego przypuszczania bydła z Rosji de tego zakładu aż do nowego w tej mierze postanowienia.

Cennik Izby handl. i przem. we Lwowie		Placą	Zadają
dnia 16 listopada 1869.		zlr. kr.	zlr. kr.
Akcyje kolei gal. Kar. Ludw. po 200 zlr. uk.		235	237
" " lwow. czern. po 200 zlr. w. a. sr.		193	194.50
" " banku hypot. gal. po 200 zlr. 40%			98
" " papier. czerniowiecki po 200 zlr. w. a.			80
" " Banku krajowego.			80
bez kuponu	Listy zastaw. tow. kredyt. gal. 5%	89.75	90.25
	" " " " " 4%	78	79
bez kuponu	" " banku hypot. galic.	88.35	89
	" " " " " " " " " " "	92	93
	(Galic. Zakładu kredytow. włościan.)	72.35	72.90
Obblig. indemnizacyjne galic.			
" " WX. Krakowskiego			
" " Księstwa Bukowin.			
" " pożyczki głodowej z r. 1866	100	101	
" " kol. gal. Karl. Lud. I. Emissyi			
" " " " " II.			
" " " " " I.			
" " " " " II.			
Dukat holenderski		5.76	5.83
Dukat cesarski		5.79	5.86
Napoleon d'or		9.84	9.94
Półimperyal rosyjski		10	10.18
Rubel srebrny rosyjski		1.88	1.94
" " papierowy rosyjski		1.52	1.53
Banknoty polskie za 100 zł. polskich			
Talar pruski srebrny		1.83	1.84
Pruskie bilety kasowe		122	123.50
Srebro			

Pszenica korzec 170 f. 8.50 — 8.60, żyto korzec f. 160 4.80—5.00, jęczmień korzec 140 f. 4.80 — 5.00, owies korzec 100 f. 2.90—3.00, Kukurudza korzec 170 f. 4.50—4.60, hreczka korzec 140 f. 4.60—4.70, konicyzna korzec 180 f. 42.00—44.0, rzepak korzec 150 f. 13.75—14.25, lnianka kor. 150 f. 10.50—11.00 groch korzec 180 f. 6.00—6.50, 16j 100 f. 31.50—32.00, potaż 100 ft. 14.50—15.50, chmiel 100 ft. 50.0—55.0, spirytus wiadr. 12.00—12.25.

Kursa z dnia 16. listopada 1869,

godz. 2 min. 15 popołudniu.

Akcyje kredytowe 234.50. Akcyje banku anglo-austr. 227.50. Akcyje franko-aust. 92.—. Akcyje banku narodowego 714.—. Verkehrsbank —. Volksbank —. Baubank —. Kolej Karola Ludwika —. Kolej południowa 246.25. Kolej państwa 380.—. 5% metaliki 59.65. Losy z r. 1864 118.50. Losy r. 1860 93.50. Pożyczka narodowa 69.10. Dukat 5.85. Londyn 10 f. szt. 123.90. Srebro 122.35. Usposobienie mdle.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 15 listopada

PP. Bohosiewicz J. z ros. Banila, Lityński M. z Holibrada, Rafałowicz A. z Rosji, Roupert J. z Paryża, Niesiołowski D. star. pow. z Przemysła, Kownacki T. z Woniowa.

W ujeżdżalni p. Leśniewicza.

Dzisiaj we Środę i jutro we Czwartek danem będzie przedstawienie:

Podróż do Paryża,

komedia w 3ch aktach.

Następnie **Nowy balet i metamorfozy.**

Na zakończenie wielkie tablo z baletu

Nimfy leśne,

Otwarcie kasy o godzinie 6. — Początek o godz. 7.

Schwiegerling.

1882-5

JERZY PACALI
Nauczyciel tańców,

uwidamia Szanowną Publiczność, że udziela w domach prywatnych, w pensionatach, jako też w swoim pomieszkaniu lekcji wszelkich towarzyskich, narodowych i solo-tańców, w sposób najłatwiejszy.

Osoby życzące sobie pobierać naukę tańców, raczą się zgłosić do mieszkania mego przy ulicy wyższej Ormiańskiej pod l. 126 m. w kamienicy Dra. Stupnickiego na pierwszym piętrze.

Uwagi godne polecenie!

Iż ku wzięciu udziału we wielkiem losowaniu pieniężnem podającym znaczne szanse wygrania, a którego ciągnięcie już na dniu 9. Grudnia b. r. rozpoczyna się, nabyć można, najtańszych, prawdziwych oryginalnych losów rządowych po 1²/₄ zlr., 3¹/₂ zlr. i 7 zlr. w banknotach austriackiej waluty, a to bezpośrednio przez dom bankowy, znany z swej akuratności.

Steindecker & Comp.
1836-20-? w Hamburgu.

Zmiana pomieszkania.

Bolesław Głowacki,
Doktor medycyny, chirurgii i akuszer.

Mieszka przy ulicy Krakowskiej pod l. 110 na I-szem piętrze i udziela rady lekarskiej od godziny 12 do 1ej w południe i od godziny 3 do 4ej po południu.

1881-2-2

Zęby i Szczęki

pod wszelkimi względami podobne do naturalnych, zupełnie przydatne do mówienia i przeżuwania, wstawia bez bólu.

Ból zębów

usuwa przez inbezwładnienie nerwów, a zęby złotem lub masą, do zębów podobną plombuje.

Dentysta J. WEISS, były asystent dr. Bardacha w Wiedniu.

Obecnie zamieszkały we Lwowie, ulica Halicka l. 18.

JAKOB KRONFELD Jubiler i złotnik, oraz i taksator

przy Filii c. k. uprz. Banku dla obrotu ogólnego we Lwowie,

poleca względem Szanownej Publiczności swój

skład przy ulicy Pojezuickiej l. 172³/₄ na przeciw domu Karnickich

Skład najmłodniejszych towarów Złotych i Kosztowności,

tak własnego wyrobu jak i z pierwszych fabryk zagranicznych,

po cenach niemiarkowanych.

Wielki wybór koralu w najlepszym gatunku tak w sznurkach jak i w garniturach.

Każdego rodzaju kosztowności i kamienie zakupuje po najlepszych cenach możliwych, a wszelkie zamówienia i naprawy uskutecznia szybko i tanio.

Książęce brunświcko-lüneburgski
Rząd krajowy zezwolił gwarantując na najnowsze wielkie

Losowanie Premiowe

w kwocie

Jednego miliona, pięćset ośmdziesięciu tysięcy pięciuset talarów czyli

2,765.875 złotych.

Kapitał zakładowy bywa spleconym skutkiem ciągnięć wygranych, według planu na ręce interesowanych pod gwarancją rządu.

25.000 wygranych zrealizowane zostaną najpóźniej w przeciągu kilku miesięcy, pomiędzy którymi znajdują się główne wygrane, mianowicie:

Talarów: 100.000, 60.000, 40.000, 20.000, 15.000, 12.000, 10.000, 8.000, 6.000, 5.000, 4.000, 3.000, 2.000, 1.500, 1.300 wygranych po 1000, 400 i t. d.

czyli złotych: 175.000, 105.000, 70.000, 35.000, 21.000, 17.500, 14.000, 10.500, 8.750, 7.000, 5.250, 3.500, 2.625, 1.750 i t. d.

Tylko wygrane ciągnięte będą i uskutecznią się wypłata tychże najakuratniej po ciągnięciu w drodze bezpośredniej przesyłki lub też na żądanie interesowanych przez pośrednictwo nasze we wszystkich miastach Austrii.

Już w dniu 9. Grudnia 1869. rozpoczynają się najbliższe ciągnięcia wygranych.

Oryginalne losy kosztują:

Jedna czwarta część 1 zł. 75 ct.

Pół losu 3 zł. 50 ct.

Caly los 7 zł. — ct.

i uskutecznią się przesyłką tychże najakuratniej po wszystkich miejscach za nadaniem dotyczącej gotówki w walucie austriackiej.

Do każdego zamówienia dołącza się urzędowy plan bezpłatnie, tudzież po ciągnięciu o d w o t n i e wszystkim udział biorącym urzędowe listy ciągnięć.

Dom nasz wszechstronnie znany z wypłat najliczniejszych i najznaczniejszych wygranych zaszczytnym został głównym przywilejem do rozprządzania rzezonych losów rządowych oryginalnych, przez dotyczącą Władzę Książęcą, dla tego też zarządziliśmy w ten sposób, iż polecenia, choćby najmniejsze, bez zwłocznie po wszystkich nawet najodleglejszych miejscach uskutecznił.

Tuszmy przeto z pewnością, iż przedsięwzięcie na tak rzetelnej podstawie ugruntowane, powodować powinno wszędzie jak najwyższy udział, upraszamy przeto już ze względu na bliższe ciągnięcie, przesyłać wszelkie zamówienia bezpośrednio pod adresem:

S. Steindecker & Comp.

Bank und Wechselgeschäft

1835-9-8 in Hamburg.

AVIS.

Leżący dentysta, pan J. G. Popp w Wiedniu, Stadt, Bognergasse Nr. 2, sporządza od lat 20 Esencję, która pod nazwą „Wody Anaterynowej do ust“ w handel weszła i tak dalece rozszerzyła się i za pożyteczną uznana została, że wziętość jej szlusznie nazwać można europejską. Esencja ta leczy i łagodzi wszelkie choroby zębów i ust, umacnia mięśnie gęby, szczególniej drżasia, usuwa narości gąbczaste, gruczolity i nieprzyjemne cuchnięcie, osad kamienny zębów, i używana bywa z bardzo dobrym skutkiem nawet przeciw Caries i szkorbutowi. Usmierza także wszelki ból zębów, odświeża w ogóle wszelkie części ust, utrzymuje je zdrowo i silnie, używając zaś jej nieustannie, utrwała te części i nadal. Oczywista, iż wszędzie osiągnięte skutki wywołały najrozmaitsze i zupełne uznania Wodzie Anaterynowej do ust, a to także ze strony osób wysoko postawionych, jako też od znakomitości naukowych, a z pośród dopiero wzmiankowanych niech znajdzie miejsce orzeczenie i zdanie jednej z wielce znakomitych fachowych osobistości:

Potwierdzam z przyjemnością, że rozbiorem chemicznym pańską Wodę Anaterynową do ust, i nietylko nie znalazłem w niej żadnych szkodliwych substancyj, ale uznałem ją godną polecenia, równie jak pan profesor Oppolzer.

Wiedeń

Dr. Joh. Flor. Heller,

przełożony c. k. zakładu naukowego patologiczno-chemicznego, c. k. chemik sądu krajowego itd.

Oprócz rzezonej „Wody Anaterynowej do ust“ sporządza tenże wynalazca także „Pastę Anaterynową“, której używa się za pomocą szczoteczki do czyszczenia zębów; przydaje się ona szczególnie do zakonserwowania zębów i części ust, ponieważ zawiera pierwiastki, wnoszące w skład „Wody Anaterynowej do ust“, równie i Pasta Anaterynowa zyskała wielostronne uznania, profesor zaś i c. k. chemik sądu krajowego dr. Kletzinsky tak o niej zawirowkował:

„Pasta Anaterynowa“ praktyczny lekarza-dentysty, dr. J. G. Poppa wolna jest od pierwiastków szkodliwych, substancja jej za aromatyzacją, bez eteru. Olejki dobrane, rzezywiście działające orzeźwiająco i odświeżająco, których woni sprawia oraz, że pasta jest przyjemniejszą i wszelkie organizmy parzożytne w pokładach zębów i języka zabija, zapobiegając oraz szerzeniu się takowych. Substancje mineralne oczyszczają zęby, nie naruszając emalii zębowej; części składowe pasty oczyszczają chemicznie emalię i włókna dziąsła; nie nadwężają ich bynajmniej, działają one tonicznie na włókna i mięśnie otworu ust i włościwości wewnętrznej.

Wiedeń. **Dr. W. Kletzinsky w. r.**

1141-2-3-T

SKŁAD

Pasty Anaterynowej i Wody Anaterynowej do ust!

WE LWOWIE: w aptece dra. chemii Tyt. Zarzyckiego, apt. pp. Mikolacha, A. Berlinera, Eibenberga, Z. Ruckera, J. J. Piepsa, pp. Kleina wdowa, B. Stillera. W Krakowie w pp. Gorecki, J. Jahna, L. Feintuch, E. Stockmara apt. i J. Bartla, N. Redyka i Ziedleckiego.

W Belzcu u p. Hrymak. — w Białej u p. Knaus. — w Bielsku u p. aptek. Stanko. — w Bobroce u p. apt. Czernik. — w Bochni u pp. C. Solik i Niedzielskiego. — w Brodach u p. apt. Fr. Gomińskiego. — w Brzeżanach u pp. Zminkowskiego apt. i p. B. Fedenhecht. — w Buczaczu u p. Kerla. — w Czerniowcach u pp. J. Rantinger, Alth syn apt., Rożańskiego i Schircha. — w Dolinie u p. apt. Traunfelner i u p. J. Szulza kasyera m. — w Dobromilu u p. apt. A. Grotowskiego. — w Drohobyczu u p. Rosenheim i u p. Kleczkowskiego. — w Dynowie u p. M. Konieckiego. — w Frystatku u p. N. Löse. — w Grzybowie u p. Muszyńskiego. — w Jaworowie u p. apt. L. Lachowicza. — w Jarosławiu u p. apt. Boguska. — w Jazłowcu u p. apt. J. E. Wilczka. — w Kolomyi u p. Rożańskiego i p. Sidorowicza apt. — w Krynicy u p. M. Nitribitt apt. — w Kimpolungu u p. B. Sommer. — w Latowiskach u p. M. Konieckiego. — w Lipniku u p. apt. Sommerfeld. — w Manasterzyskach u p. Lipschitz. — w Nowym Sażu u p. Kosterkiwiczowej wdowy. — w Polskiej Ostrowie u p. apt. C. Webera. — w Przemyslu u p. Gaideczka i syna, p. Machalskiego i p. M. Kozłowskiego. — w Przeworsku u p. apt. W. Jamszewskiego. — w Radowcach u pp. B. Deichmanna i F. Zinka apt. — w Rowadowie u p. Mareckiego. — w Rzeszowie u p. B. J. Scheiter i syna. — w Samborze u p. Kriegerseisen apt. — w Sanoku u p. J. Jaklicza wdowa i p. R. Barth. — w Stanisławowie u pp. apt. J. Stechera, A. Beilt i p. Kopyca. — Strzyju u pp. apt. Kornbergera i p. J. D. Nussenblatt et Comp. — w Szczerzowie u p. Kolezant apt. — w Serecie u p. J. Somer i p. J. Dempiak. — w Tarnowie u p. W. T. A. Wielogórskiego. — w Tarnopolu u pp. W. Stachewicza, L. Karmin i A. Morawetz. — w Turcu u p. A. Czyrniańskiego. — w Wadowicach u p. F. Foltin. — w Zaleszczykach u p. Kodreńskiego. — w Złoczowie u p. O. Fadenhecht. — w Żółkwi u p. Krzyżanawskiego.

w Chrzanowie u p. apt. B. Sporysza.

Obwieszczenie.

Kundmachung.

Ces. król. uprzywilejowana kolej galicyjska Karola Ludwika zamierza oddać dostawę potrzebnego węgla kamiennego na czas od 1go Marca 1870 r. do końca Marca 1871 r. w drodze ofert.

Zaprasza się przeto pp. oferentów, ażeby swoje oferty zaopatrzone marką stempową na 50 cent. najpóźniej do 15 Grudnia r. b. do podpisanej Dyrekeyi ruchu wnieśli, — gdzie także otwarcie ofert na dniu 16 Grudnia r. b. o godzinie 10 przed południem nastąpi.

Dotyczące warunki dostawy mogą być przejrzone w biurach Dyrekeyi ruchu we Lwowie, i w magazynie materyałów w Krakowie.

Dostawa ta obejmuje następujące ilości:

W miesiącach Marcu, Kwietniu, Maju i Czerwcu 1870 roku miesięcznie 22.000 cetnarów cłowych;

w miesiącach lipcu, Sierpniu i Wrześniu 1870 r. miesięcznie 35.000 cetnarów cłowych;

nakoniec w miesiącach: Październiku, Listopadzie i Grudniu 1870 roku dalej Styczniu, Lutym i Marcu 1871 roku — 60.000 cetnarów cłowych miesięcznie.

W całości obejmuje zatem ta dostawa ilość 553.000 cetnarów cłowych. Kolej Karola Ludwika zastrzega sobie prawo powyższą kwotę o 10°/_o podwyższyć lub zniżyć.

Do otwarcia nadesłanych ofert zaprasza się pp. oferentów.

Lwów, w Listopadzie 1868.

Dyrekeya ruchu

c. k. uprz. kolei galic. Karola Ludwika.

1885-1-3

Es wird beabsichtigt, die Lieferung des Steinkohlenbedarfes für die Zeit vom 1. März 1870, bis Ende März 1871 im Offertwege zu vergeben.

Hierauf Reflektirende werden eingeladen, ihre Offerte bis längstens 15. Dezember 1. J. an die gefertigte Betriebs-Direction, bei welcher die Offert-Eröffnung am 16. Dezember Vormittags 10 Uhr stattfindet, einzusenden.

Die Lieferungsbedingungen können bei der Betriebs-Direction, in Lemberg und bei dem Material-Magazine der Carl-Ludwig-Bahn in Krakau eingesehen werden.

Die Lieferung umfasst ein Quantum: für die Monate März, April, Mai und Juni 1870 von monatlich 22.000 Zoll Zentner;

für die Monate Juli, August und September 1870 von monatlich 35.000 Zoll Zentner — und für die Monate Oktober, November und Dezember 1870, dann Jänner, Februar und März 1871 von Monatlich 60.000 Zoll Zentner. Im ganzen daher ein Quantum von 553.000 Zoll Zentner.

Eine Erhöhung oder Verminderung des Lieferungs-Quantums von 10% bleibt vorbehalten.

Die Herrn Offerenten werden zu der öffentlich erfolgenden Offerteröffnung eingeladen.

Lemberg im November 1869.

Betriebs-Direction,

der k. k. priv. galiz. Carl-Ludwig-Bahn.